„**Birkath ha — minim:** odpadłym niech nie będzie żadnej nadzieji, a zuchwały rząd obyś śpiesznie wyniszczył w naszych dniach, a nazarejczycy (chrześcijanie) i minim (heretycy czasami chrześcijanie), oby zginęli w jednej chwili; wytarci będą z księgi żywota i ze sprawiedliwymi nie będą zapisani.

Błogosławiony bądź Jehowo, który uginasz bezczelnych".

Według babilońskiej recenzji modlitwa ta opiewa:

„Odpadłym niech nie będzie żadnej nadzieji, a wszyscy **minim** (t. j. heretycy, chrześcijanie) i zdrajcy oby zginęli w jednej chwili, a zuchwały rząd, obyś wyniszczył i rozbił spiesznie w naszych dniach.

Błogosławiony bądź Jehowo, który nieprzyjaciół rozbijasz i bezczelnych uginasz".[9])

Nadto w czasie święta Paschy, oczekując przyjścia mesjasza, wołają:

„Wylej gniew twój na narody „**gojim**", które cię nie poznały i na królestwa, które nie wzywały imienia twojego, ponieważ zjadły Jakóba, a mieszkania jego spustoszyły".

Następnie wyższym jeszcze głosem wołają:

„Wylej na nich niechęć twą, a szał gniewu twego niech ich pochwyci. Postąp w gniewie i wyniszcz ich z pod nieba o Panie".

A więc od rabi Haniny do powyższych modlitw jest bardzo wielka odległość.

[9]) Cfr. Strack und Billerbeck Exkurse zu einzelnen Stellen des Neuen Testaments. München 1928. I. S. 212.

Nadto zaznaczyć też należy, że przytaczane z wielkim tupetem w pismach żydowskich cytaty z Biblji i z Talmudu, na nie uświadomionych w tej gałęzi wiedzy, mogą sprawiać przekonywujące wrażenie. Iluzja ta jednak znika, jeśli się je rozważy krytycznie. Przytaczają bowiem zbyt często zdania, wyrywane z kontekstu, gdzie o zupełnie innych warunkach jest mowa, lub podają je z pewnymi dodatkami, których w tekście niema, jak to już wykazałem Rabinowi Schorrowi,[10]) lub powołując się na początek talmudycznej dyskusji, wybierają z niej to, co im w danej chwili korzystne, zamilczają jednak o tem, co na niekorzyść ich mówi. Tak n. p. Dr. H. Pfeffer, nawołując do zaznajomienia się z „objektywną prawdą" i zapewniając, że „dla ludzi nie zaślepionych nie ulega wątpliwości, że swem nawskroś humanitarnem nastawieniem do zwierząt, może się żydowstwo zmierzyć nawet z naszemi Towarzystwami Przyjaciół Zwierząt, przytacza kilka ochronnych praw w stosunku do zwierząt i zapewnia, że w Talmudzie „nie czyni się żadnej różnicy między zwierzęciem żydowskim, a nie żydowskim Baba mecia 32b"[11])

Pięknemby to było i bardzo wzruszającem, gdyby nie było nieco dalej, w temże samem miejscu Talmudu, podane wyjaśnienie, że należy pomagać zwierzęciu, jeśli ono upadnie pod ciężarem, o ile to zwierzę należy do żyda, choćby ten był nie-

[10]) A B C — Nowiny Codzienne z dnia 31 marca 1935 r. „Mord rytualny na zwierzętach".

[11]) Nowy Dziennik, Kraków z dnia 7 kwietnia 1935 „Mord rytualny" na zwierztęach czy humanitarna forma uboju".